

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Aquest any "La Campana de Gràcia"

... pensem, aquest any, no mantenir el nostre paper esquerrista, sinó augmentar la seva representació. Ha mort en la lluita «L'Opinió», però viuen encara altres publicacions. LA CAMPANA DE GRACIA, amb la seva tradició magnífica de democràcia i republicanisme, està disposada a mantenir el lloc que li pertoca en aquest rejuveniment de la nostra vida política. No som pas ni d'un partit polític, ni d'un altre. Ni som dels d'Acció Republicana, ni del Bloc Republicà Català, ni del nou Partit Republicà-socialista. Nosaltres som de l'Esquerra Catalana. Estem amb tots els que estan disposats a treballar per mantenir la fe viva en el poble. Els homes d'aquesta esquerra, poden estar segurs de la nostra col·laboració. Iniciarem properament les grans reformes polítiques de LA CAMPANA DE GRACIA.

De tot anirem donant compte en nombres successius. De moment, ja hauran observat els lectors la nova joventut que viu en les nostres columnes.

Els noms dels periodistes republicans més destacats en el món de la política aniran sortint en la nostra publicació.

Preparem pel dia de l'aniversari de la mort de Salvador Seguí, un nombre-homenatge tan important com el de Francesc Layret.

1930? BON ANY PER AL TREBALL QUE SE'NS PRESENTA.

INTENCIONS

L'ESTAMPA DE CADA ANY

SEMPRE, pels volts de Nadal, hom llegeix, als diaris, que s'ha trobat un pobre mort de fam i de fred. A vegades, per a fer més llàstima, el pobre és una dona o un infant. L'han trobat mort en una cova de les afores, en un portal: no en el portal d'un temple, perquè la gent del temple no vol pobres, ni a la porta.

El cas és que cada any, pels volts de Nadal, hom llegeix al diari, la noxa que ha estat trobat un pobre, mort de fam i de fred.

La família és reunida a l'entorn de la taula. Arriba el pare, amb el diari a la mà. S'asseu. Desplega el tovalló damunt dels genolls. La minyona serveix la sopa, que fumeja en mig de la taula. I el pare, per a esperar que la sopa es refredi, diu, mostrant el diari:

—Ja ho sabeu? Avui s'ha trobat un pobre, mort de fam i de fred.

Hi ha uns breus comentaris de llàstima, de commiseració. La senyora sospira. El senyor — el pare — diu que, en molts casos, aquests pobres no són de plànyer perquè es tracta de ganduls que mai no han volgut treballar.

La sopa ja s'ha refredat un xic. La fami-

lia menja, la família oblida el pobre, mort de fam i de fred.

Pels volts de Nadal és quan hom sent amb més intensitat l'hivern. Encara que al gener i al febrer faci més fred, l'hivern pròpiament dit és al desembre, pels volts de Nadal. La gent sent la voluptat del fred i de la neu. A casa seva, vora la xemeneia, l'estufa o l'aparell de la calefacció, llegeix les noves meteorològiques: l'Estangent i a Capdella estan a tants graus sota zero; a Londres i a Berlín ha nevat, i el fred és intensíssim; l'Express-Orient fa tres dies que està detingut per la neu; a Nova York hi ha una onada de fred.

Aquestes noves, llegides a casa i vora el foc, prenen una gran importància, una, podriem dir, dolça i voluptuosa intensitat. La més intensa d'aquestes noves, la més dramàtica: la traca final, és la del pobre, mort de fam i de fred en mig del carrer, quan tothom dorm ben tip i ben abrigat.

Jo fins he arribat a creure que el mort anònim — gairebé sempre anònim — no existeix. Jo he arribat a creure que és una fantasia dels periòdics, una fantasia nadalenca per a donar al Nadal un color i un interès melodramàtics.

Si, sí: la notícia del pobre mort de fam i de fred en un lloc ben visible del periòdic i amb grans titulars, és el regal que fan els periodistes al senyor subscriptor.

El senyor subscriptor mereix tots els respectes, totes les atencions. El senyor subscriptor té un negoci arrenecat, una posició, un crèdit; té una família, una llar; és home religiós, com ha d'ésser tota persona honrada, i compleix amb els seus deures de cristià, que són els d'oír missa cada dia i confessar i combregar un cop al mes; és un puntal de la societat.

A un home ornat de tantes virtuts, se li ha de fer veure que viu bé — potser ell ni se n'adona —, i que ha de remercier Déu per tenir una casa ben posada, una taula esplèndida, uns obrers que treballen per ell, la consideració de la ciutat.

Per a aconseguir això, res millor que el contrast. I el contrast és aquest:

El subscriptor té una casa confortable i abrigada; el pobre no té més que el carrer, i al carrer hi fa fred.

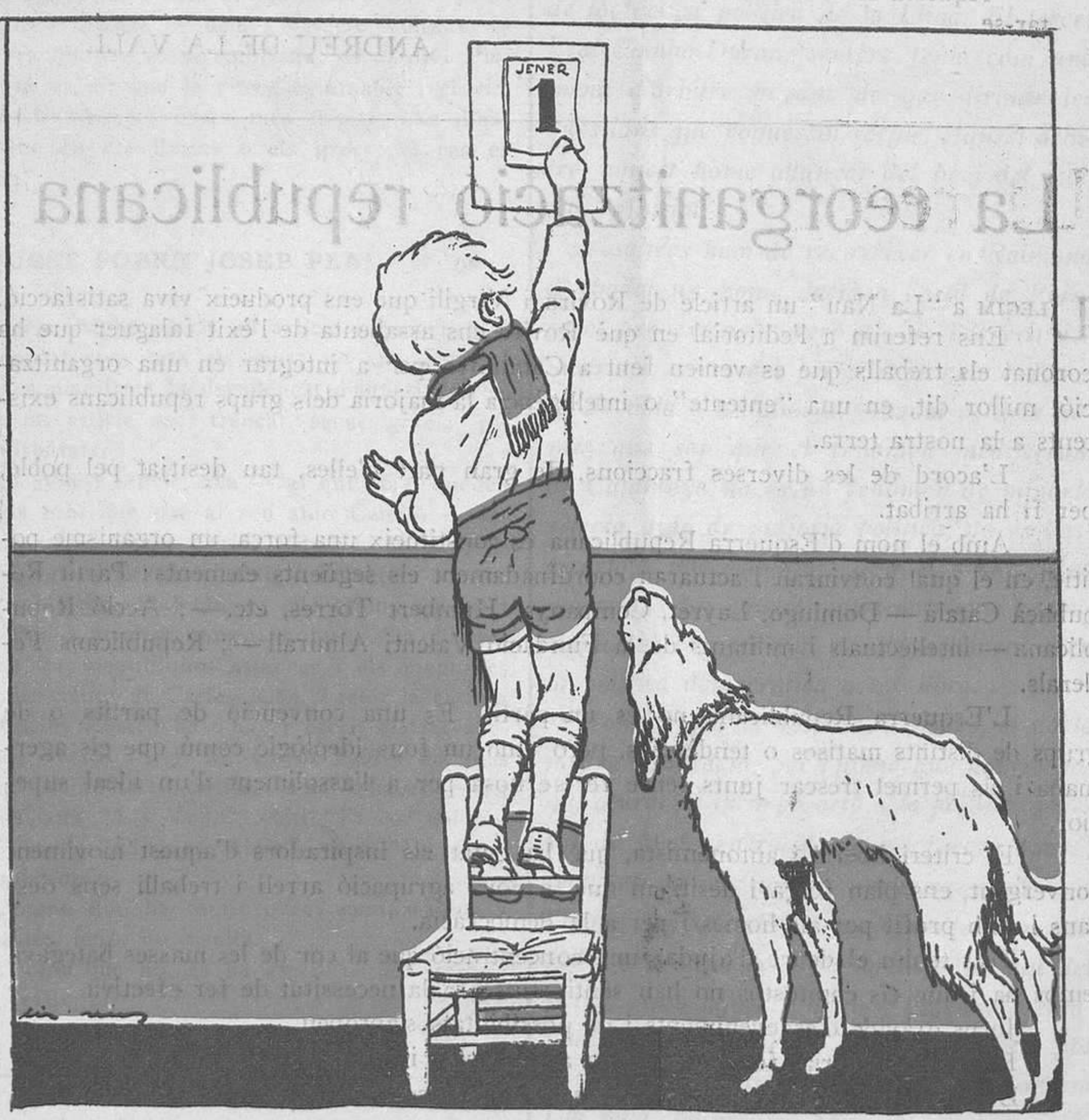
El subscriptor menja bones viandès — marisc, carns, aus —, regades amb bons vins; el pobre no menja, o fa, quan pot, un trist simulacre de menjar.

El subscriptor té totes les portes obertes; el pobre les té totes tancades, totes menys una: la de l'asil.

El subscriptor és un home considerat i estimat de tothom; al pobre tothom el llença de prop seu.

El subscriptor menja bé i té un bon foc; el pobre, sol al carrer, mor de fam i de fred.

Lluís CAPDEVILA

L'infant i l'any nou

Caram! Si que ens fem vell! l

LA NOSTRA PAGESIA

Insistim, encara

EN el nostre article anterior, tractant del problema de la terra, assenyalàvem el vici arreladíssim de confiar als altres la resolució d'aquells afers que ens afecten més de la vora. Es prou clar que aquest vici — el de confiar als altres l'endegament de les nostres qüestions — no és privatiu solament d'aquesta o de l'altra classe social, ans ho és de tots els estaments o, si no tant, de la majoria. Aquest fet, però, no és ni pot ésser una disculpa. Això sols serà una realitat, les conseqüències de la qual hem d'acceptar àdhuc contra la voluntat nostra.

Diguem, però, i per allò que al cas concret d'ara pot atényer, que el mal que aquest vici comporta és molt més gran i de resultats més nocius que ho serà en un altre cas qualsevol.

El problema de la terra és de vida o mort per als pobles. La cultura, el progrés i l'avenç dels països van lligats ben forts a la situació econòmica dels components de cada país, o, tal com es diu més sovint, a l'economia del poble. Una terra d'economia pobra o depauperada, és terra perduda. La repercussió d'aquesta pobresa obra i s'infiltra en totes les manifestacions de la vida del país, i acaba per clavar-li el segell de la degeneració.

I com a exemples, no cal que anem a cercar-los fora de casa. La nostra península — pel que toca aquesta cosa com per a moltes d'altres — té a la seva història tots els elements de judici necessaris a les ensenyances que se'n vulgui treure.

Quan a Espanya es conrea la terra en condicions diferents de com avui es conrea — sense que caiguem en el lloc comú de suposar, o afirmar, com d'altres ho fan, que sigui el més ric del món —, les condicions econòmiques de l'espanyol eren ben distintes de com ho són avui. Aleshores, i obeint a la llei general que obeeixen tots els fenòmens polítics i socials, l'economia nacional es desplegava amb una llibertat relativa, si més no, amb la llibertat que els progressos de l'organització del treball i de l'economia general permetien viure els homes.

Com que tot s'acaba, però, aquella època tingué també el seu fi. Condicions polítiques adverses; favoritismes i combinacions il·lícites de les primeres figures i dels seus lacais; privilegis i sinecures tan injustos com odiosos, feren que totes les riqueses així conquerides i sostingudes amb el treball, es fessin fonedisses i que l'empobriment s'estengués per tot el país. I d'un poble relativament ric i pròsper, n'esdevingué una terra empobrida, arruïnada, miserable.

Tot això, cal dir-ho, té una causa inicial, ultra la que deixem apuntada: l'abandonament, la negligència dels individus per les coses que més directament els afectaven. Aquesta actitud tingué orígens diversos, si bé el principal — segons la nostra manera de veure i entendre les coses — fou l'esperit conventual, confessional, l'excessiu misticisme, arran de la superstició, que en un moment donat de la seva història s'apoderà de tota la moralitat del poble espanyol. L'home gregari d'aleshores es posava davant del nas aquestes paraules: "¿Per què les vui, les riqueses materials, si amb el meu tresor espiritual ja en tinc prou i massa? Ambicionar les riqueses de la terra és perdre un temps preciós. Amb les benaurances promeses ja en tinc de sobres."

I el mal gros és que aquest concepte primitiu perdura encara arrelat a les ànimes de molts homes i de moltes dones.

Cal que, tot i així, assenyalem una desviació d'aquesta creença, d'aquest conformisme. Aleshores es confiava en la possessió dels tresors que eren assolibles un cop s'havia fet el viatge teules amunt. Ara es diposita la confiança en els nostres directors i executors polítics. Aquesta és la nova providència que ens hem forjat. L'error ha canviat de forma; en el fons, però, és el mateix. Per això insistim encara més en el nostre criteri expositiu. Per això, sense negar que el problema de la terra sigui un problema jurídic i social, diem i repetim que és l'individu qui ha de moure's abans i després que tothom s'hagi mogut, si vol viure tranquil.

Aquesta és la nostra opinió, i la nostra insistència encara tornarà a manifestar-se.

ANDREU DE LA VALL

La reorganització republicana

LEGIM a "La Nau" un article de Rovira i Virgili que ens produeix viva satisfacció. Ens referim a l'editorial en què Rovira ens assabenta de l'èxit falaguer que ha coronat els treballs que es venien fent a Catalunya per a integrar en una organització, millor dit, en una "entente" o intel·ligència la majoria dels grups republicans existents a la nostra terra.

L'acord de les diverses fraccions, de gran part d'elles, tan desitjat pel poble, per fi ha arribat.

Amb el nom d'Esquerra Republicana es constitueix una força, un organisme polític, en el qual conviuran i actuaran coordinadament els següents elements: Partit Republicà Català — Domingo, Layret, Companys, Humbert Torres, etc. —; Acció Republicana — intellectuals i militants de la Fundació Valentí Almirall —; Republicans Federals.

L'Esquerra Republicana no és un partit. És una convenció de partits o de grups de distints matisos o tendències, però amb un fons ideològic comú que els agermana i els permet trescar junts sense fer-se nosa per a l'assoliment d'un ideal superior.

El criteri liberal i autonomista, que ha guiat els inspiradors d'aquest moviment convergent, ens plau força i desitgem que la nova agrupació arrel i treballi sens descans i amb profit per als homes i per a la democràcia.

Tots tenim el deure d'ajudar una concentració que al cor de les masses bategava temps ha i que els capitosts no han sentit fins ara la necessitat de fer efectiva.

Jorns gràvids d'esdeveniments i de possibilitats s'apropen.

Fóra una bogeria, fóra suïcida no adonar-se'n i no esperar-los arma al braç.

L'arma nostra és la unió, la unió sagrada, el contacte de colzes, el front únic republicà i esquerrà.

Correm, doncs, a formar a la primera línia, per tal que no ens passi com a les verges folles.

Correu de l'Estranger

L'ANY 1930 I LA PAU

PER a l'any nou, ¿quin és el llegat que li deixa l'any vell? ¿Quines són les perspectives polítiques de 1930? ¿Serà aquest any que ara comencem, ric en esdeveniments sortosos? ¿Serà favorable a la pau del món? ¿Ajudarà a fer més equitatives, més fraternals, més justes, les relacions entre els homes?

El balanç de l'any 1929 representa, en aquest sentit, un avenç innegable. No, certament, l'avenç formidable, sòlid, definitiu que desitjaven els defensors entusiastes de les més nobles idees; però sí un progrés positiu o notable.

El moment de la liquidació de la més cruel de totes les guerres s'atansa al seu terme. La segona conferència de La Haia es prepara per aprovar, al mateix temps que el pla Young, el reglament financer de la gran crisi; l'evacuació de les zones ocupades és a punt de consumir-se; el Senat americà acaba de ratificar l'acord Mellon-Berenger...

Les perspectives, doncs, no són descoratjadores. França i Alemanya — els dos enemics tradicionals — veuen triomfar la política de concòrdia i de pau. Mentre a l'antic imperi dels Hohenzollern els nacionalistes bel·licosos són derrotats completament, a França, les dues cambres aproven, per important majoria, la política pacifista de Briand seguida de 1924 ençà.

A mesura que els governs s'acostumin a sotmetre llurs diferències a normes de solució pacífiques, a mesura que els pobles compreguin que tots els problemes poden arreglar-se jurídicament, la por de la guerra s'esvairà; i amb la por de la guerra, la principal causa de la guerra.

Té raó, doncs, el govern treballista quan declara, amb motiu de la imminent conferència internacional sobre els armaments navals, que les concessions que en aquesta matèria poden fer-se són en proporció directa de l'augment de seguretat que es desprèn del desenrotllament de la jurisdicció internacional.

Si l'any 1930 aconsegueix liquidar feliçment aquest i tots els altres problemes que constitueixen l'herència de la guerra — de les guerres —, la pau haurà dat un gran pas vers el desarmament voluntari, que és el més eficaç de tots els desarmaments.

"LES DUES EUROPEES"

Les dues Europees": heu-vos ací el títol d'un llibre del més gran interès i del qual és autor Francesc Delaisi. Per a aquest autor, les revolucions no són solament polítiques i econòmiques, ans també geològiques...

Sense les convulsions de l'època secular, Europa viuria encara, si fa no fa, en les mateixes condicions que en els temps de l'Imperi romà o de l'edat mitjana, i la civilització mediterrània, basada en l'agricultura i en la frugalitat de les masses, seguiria essent la sobirana.

Però l'Europa del Nord descobrí, durant el segle XIX, un nou factor de civilització: el cavall de vapor. Fou desenterrat, en efecte, el tresor que dormia en les pregoneses de l'Europa herciniana: la utilització de la hulla donà, en fi, naixement a la gran indústria.

En l'actualitat, el cavall de vapor divideix el vell continent en dues Europees. La ratlla que, segons Delaisi, delimita l'Europa industrial passa per Estocolm, Danzic, Budapest, Florència, Barcelona, Bilbao, contorneja la França, separa Irlanda d'Anglaterra i, desde Glasgow, torna a Bergen i Estocolm.

L'altra Europa, l'Europa agrícola, resta així formada per Rússia, els Balcans i la major part d'Itàlia i de la Península Ibèrica.

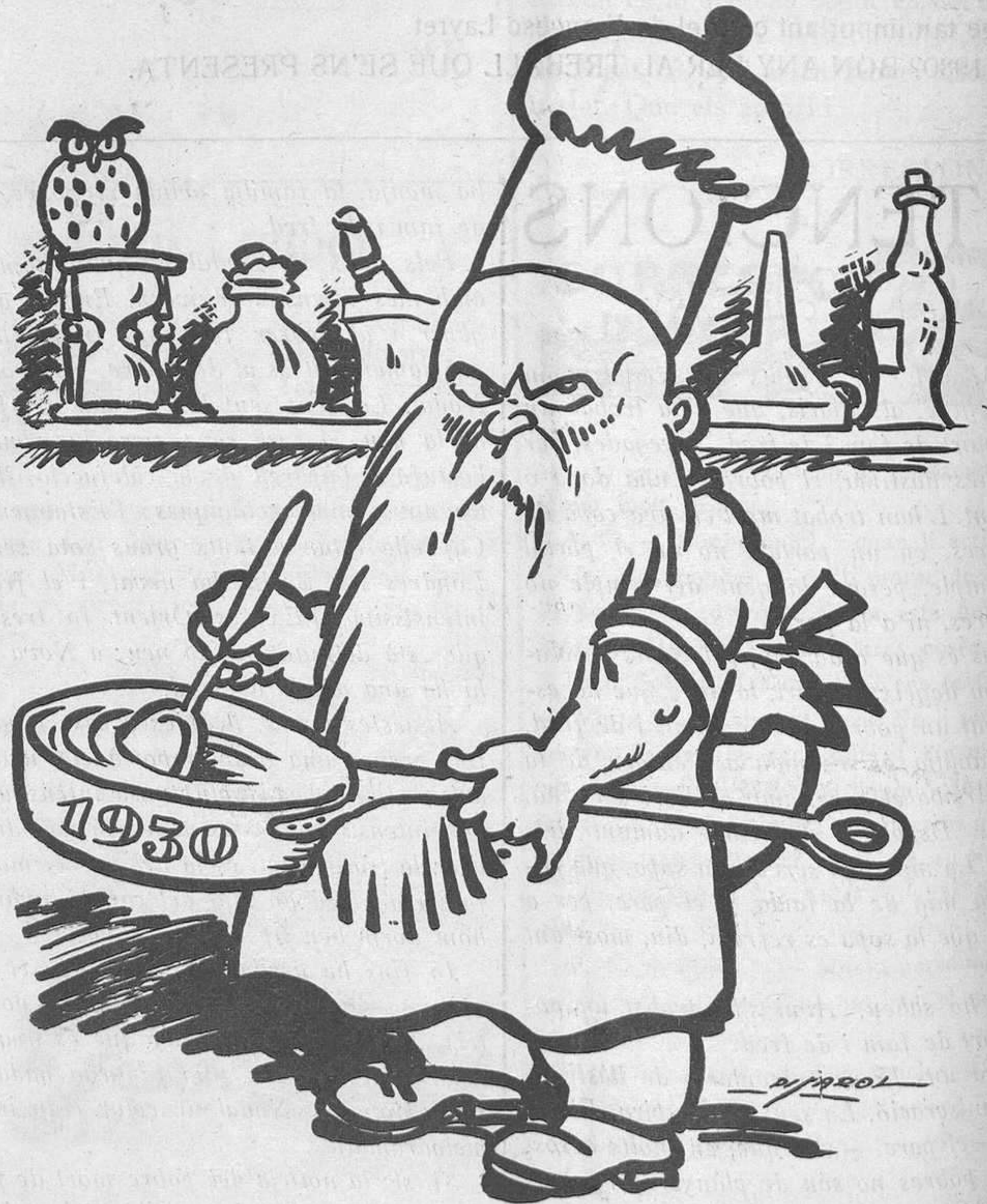
Aquella és l'Europa civilitzada. Aquesta és l'Europa que, amb un cert eufemisme, podem anomenar rural.

Als nostres corresponents

CAL QUE US ADVERTIM UNA COSA BEN IMPORTANT. MANTES VEGADES HAUREU LLEGIT EN LA SECCIÓ DE "CORRESPONDENCIA" DE "LA CAMPANA DE GRACIA", QUE US ACCEPTEM ELS ARTICLES QUE TENIU A BE ENVIAR-NOS, I QUE ES PUBLICARAN.

I DESPRÉS, NO ELS VEIEU PUBLICATS, NO ARRIBEN A PUBLICAR-SE.

PENSEU QUE AIXÓ ES DEGUT A CAUSES ALIENES A LA NOSTRA VOLUNTAT.

El bon cuiner

A veure com em quedarà aquesta salsa.

La columna de l'esquerra

AMBROSI CARRION

HEU-VOS ací un home d'esquerra, un ver home d'esquerra. Tota la seva vida i tota la seva obra ha estat consagrada a un mestratge polític. No tan sols portant a les tribunes populars la veu d'un home que té un sentit humaníssim de la vida, sinó donant a la seva obra literària l'empenta de vibració política que cal per a què sigui una obra perdurable. És inútil voler sotstreure el valor polític en les idees estètiques. Tota tasca de superació va aparellada a un desig de millorament social, i aquest millorament social no és altra cosa que directives polítiques. Així un crític de costums — Saint Simon, per exemple — treballa en una tasca política, encara que ell no vulgui o no se'n doni compte; un escriptor — "Figaro", Victor Hugo, Dickens, tres tipus d'home de lletres ben diferents —, tenen un sentit polític de l'obra que fan.

Tot en el fons és política, reivindicació social, sentit de perfecció i de superació.

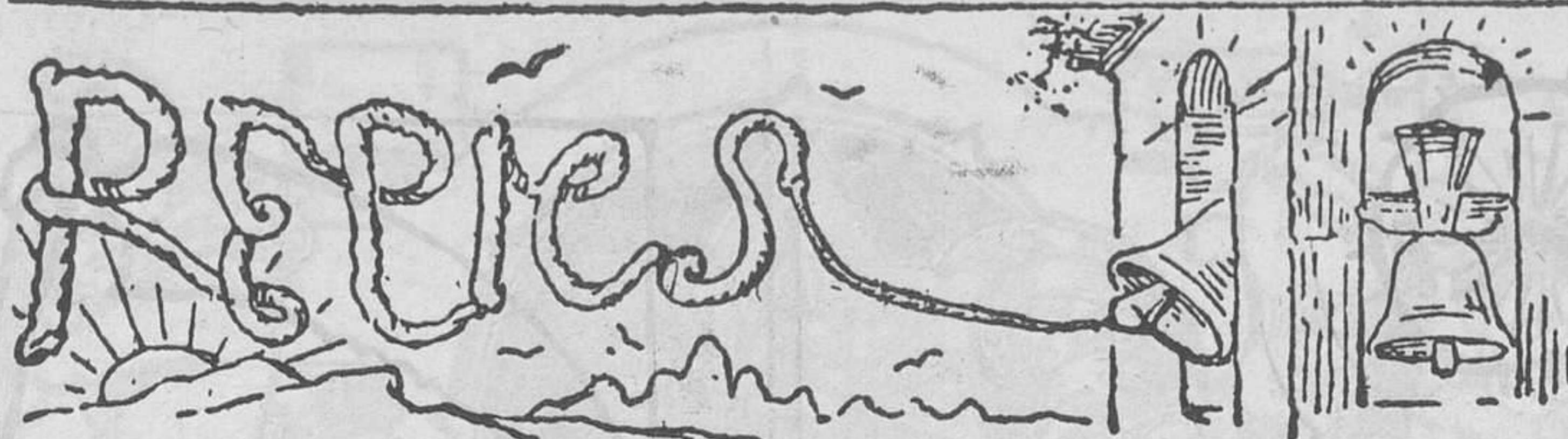
Ambrosi Carrion és un escriptor de fibra. Té una cultura clàssica abastament intensa per a poder cimentar llur obra, i un doll de sentiments pàrals suficients per a donar sabor de terra a la tasca empresa. Periodista, crític, dramaturg, poeta. Veieu l'obra general d'Ambrosi Carrion. Sigui a "Niobe", sigui als seus estudis sobre la història i el moment del teatre, sigui la seva devoció a l'obra del mestre Ignasi Iglésies, sigui a tota la dramàtica original, sempre hi trobareu un fil d'emoció, una nerviositat política, una preocupació dels turments perquè travessa un home o la societat; una passió de la carn pecadora, un defalliment de l'esperit intens.

Aquesta és l'obra d'aquest home que viu modestament la vida d'un ciutadà més. Per ell no hi ha una "pose" imbecil de poeta macat de vanitat. No "s'ha fet" un tipus com molts d'altres. No ha mantingut el pèl romàntic a la cara de les hores joves, en aquelles hores en què les pipes eren banderes; les xalines, símbols; els cabells llargs, altars... No ha seguit per un pendent provincial iniciat escrivint en altre accent que el natural... Donant-se compte de la representació espiritual que cal tenir davant de la vida literària d'aquest país, fou un home que li dona aquella humanitat iniciada en les obres d'Ignasi Iglésies.

Es malparla aquests dies de l'"art popular", de la "literatura popular"... No se'n deu pas parlar així. Es pot parlar malament dels qui es creuen que fan "art popular" i fan grolleria; dels qui es creuen que la literatura del poble deu ésser gruixuda i infecta. L'art popular, la literatura popular feta i pastada d'una manera honrada i noble, representació del folk-lore; del treball gremial, dels artesans anònims de l'era medieval.

Ambrosi Carrion ha fet una obra. L'ha donada al poble. Ha fet bé. La seva obra és perdurable perquè nasqué en aquesta olor d'humanitat que omplena la vida col·lectiva.

La setmana que ve: MIQUEL SANTALÓ

LA GRAN TERRA

Una nova ben agradable ens arriba d'Oslo. Sembla que, en les regions àrtiques, l'aviador Larsen ha descobert una terra completament nova, que es desconeixia en els mapes.

Ja hi estem anant.
Si és terra negra, farà bon blat; si és lico-rella, farà bon vi.
El gran què, és que sigui verge, ben verge de polític de tota mena de règims.

UN PESSEBRE EDIFICANT

Un magatzemista de riquíssimes pells d'abric ha tingut la humorada de guarnir un pessebre a l'aparador del seu establiment.
Tot hi és molt bufó, tot hi és molt bonic; i tot és bastit amb pells de les que duen les "potentades" a la sortida del Liceu... Però el "fiño" és a la cova de l'establia entre quatre palles, morint-hi de fred.
Un badoc hi digué la seva:
—Per això, quan es va fer gran, tingué les idees que tenia. I per això va dir que era més fàcil que passés un camell pel forat d'una agulla, que un ric per la porta del cel.

POLÍTICA ANDORRANA

Els suposo assabentats que a la Vall d'Andorra s'han celebrat eleccions generals, i amb tota la tranquil·litat del món.
Han sortit elegits, entre altres, el veí Fulano (a) "El Pigat", i el veí Sutano (a) "El Colltort", que seran els honorables legisladors.
Quan un hom veu aquestes coses que semblen somnis, imatgeries de país de ventall, no pot menys d'exclamar com el tenor de "L'Africana":
—O, paradiso!

NORMALITAT DESENFRENADA?

Tot són comentaris, encara, a propòsit del tan bescantat retorn a la normalitat amb que sembla que certa gent interessada ens vulgui fer felïços.
Ens referim al retorn a la normalitat constitucional.
Només demanem una cosa: que no ens la donin massa sobtada, aqueixa normalitat.
Ens podria rependre, com aquells que s'atipen molt després d'un llarg dejuni.

PERQUÈ ERA NEGRE...

A la Cambra de Washington un diputat negre — un negre amb ànima blanca —, ha discursegat en defensa de la seva raça.
I el més sorprenent és que els ianquis, tan intransigents en aqueixa qüestió, se l'han escoltat.
Fet i fet, val més així. Si no escolten ara llurs mots, hauran d'entendre després llurs signes contundents; i seria pitjor.

CANVI D'OFICI

En un teatre de Saragossa ha debutat un tenor que estava a punt d'ésser capellà.
Vuit dies abans de cantar missa, girà les solfes del revés i es posà a cantar "La Dolores".
Anem a dir que no fou un gran salt. Perquè el protagonista de l'òpera bretoniana és precisament un aprenent de capellà.
No es pot dir, doncs, que pengés els hàbits a la figuera, perquè el mateix hàbit de seminarista li serví per a la representació.
El que es pot dir és que en comptes d'abraçar la carrera eclesiàstica, es va estimar més abraçar la triple.
I no li reprovem el gust.

COSES DE VEYNAT

Aqueix publicista alemany que ha escampat

pel món un llibre proposant la reconstitució de la Triple Aliança, no ha intentat cap innocentada, encara que s'hagi escaigut pels volts dels Innocents.

Per de prompte, sembla que ha tocat el vora-viu de moltes trapelleres diplomàtiques. En Mussolini mateix sembla que està molt interessat en la gran pensada.

Tan mateix no té res d'estrany.
Mai Itàlia s'havia apropiat tant a Austria i Alemanya com ara.

UNIÓ SAGRADA

Els nacionalistes egipcis han guanyat les eleccions generals de llur país. Han obtingut 161 llocs, contra 13, per a tots els altres partits reunits.
Bella i exemplar votació! Només que 13 discordants... No seran encara 13 faraons?

RARA AVIS

Es remarcable que en un conflicte entre diverses companyies angleses carrilaires i els seus obrers declarats en vaga, el president de la república de Mèxic, senyor Portes Gil, ha actuat d'àrbitre i ha decidit que les companyies signessin els contractes de treball demanat pels obrers, i, a més, que siguin abonats els jornals corresponents al temps de vaga.
Amb governs d'aquest tremp, un hom fins pot sentir-se governamental!

ANY NOU... PLANXES ETERNES!

Any nou... Profecies a dojo!
Entre les moltes que es fan per a 1930, n'hem llegit una llista que fa posar la carn de gallina. Escolteu:
Guerras... Sedicions... Fallides... Epidèmies públiques (sic)...
Evidentment: si fossin públiques, no ens interessarien gaire.

PEDANTERIA

Hi ha gent que, escrivint o enraonant, tenen sempre la mania de les cites. "Es el príncep dels filòsofs — deia a l'efecte Voltaire — qui va dir que el vi embriaga; és el diví Plató qui va dir que la virtut és amable i el vici odiós... Fins les coses més trivials han d'haver-les dit els llatins o els grecs: el cas és citar."

AQUEST POBRE JOSEP PLA!

Josep Pla ha escrit un article incongruent i discordant com tots els seus; un article en el que es manifesta la decadència d'aquest escriptor; un article sec, trencat, sense gràcia, ple de disbarats.

En aquest article, Pla — al qui no li quedén elogis més que per al seu amo Cambó — insulta grollerament Carles Riba, J. M. López-Picó, Ignasi Iglésies i Puig i Ferrer.

Però, pobre Pla! Qui és ell? Quina autoritat té? Per a insultar aquests homes, s'ha d'haver escrit les magnífiques estances i els magnífics estudis crítics de Carles Riba, i tenir la cultura de Carles Riba; s'ha d'haver escrit els meravellosos versos de J. M. López-Picó i els seus aguts comentaris crítics; s'ha d'haver escrit obres com "Els Vells", com "El cor del poble", com "El gran Aleix", com "La dama enamorada".

L'home que ha escrit obres comparables a aquestes, però, no insulta.

L'home que no les ha escrit ni les escriurà mai, calla.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

La columna de la dreta

RAIMOND D'ABADAL

HEM de recordar unes hores solemniales. En aquelles hores d'inquietud, de ciutadania, de plenitud civil, En Raimond d'Abadal presidi i dirigí des d'un setial assembleístic la reunió de les voluntats peninsulars que volien resoldre d'una manera plena i satisfactòria l'esperit alliberador de la guerra, els conflictes polítics i socials del país. Aquells homes veien, no en la única direcció presidencialista d'un home ferri, sinó en la reunió de totes les representacions polítiques, exclusivament polítiques del país, una exaltació democràtica que donaria la raó i assistència a les aspiracions de superació.

Per aquell moviment es cercà un home que no fos ni un home de plena i exaltada joventut, ni un vell carrincló dels que perquè tenen barbes blanques ja es creuen capacitats per dirigir-ho i saber-ho tot. I tot-hom posà els ulls en aquest senador: l'Abadal. Home de la Lliga, fervorosament catòlic, ple de sentit tradicionalista, però davant d'un poble que batejava amarat en la inquietud, home del nou renaixement, es sentí plenament investit de la representació popular. No és estrany que homes de la dreta encarnin en moments determinats la verdadera voluntat del poble. No és estrany perquè és quan aquests homes en comptes de dirigir el moviment, el moviment els dirigeix a ells. Viuen unes hores de pura democràcia, viuen aquella inquietud de superació i de perfecció de què parlem a l'altra columna. Aquest bany de democràcia tant pot servir per a purificar llurs defectes, com per, un cop passat el moment, servir-se'n per a fins més materialistes. El cas de Raimond d'Abadal, home del moment, representant d'un poble d'un esperit, i més tard seguidor de les teories del senyor Cambó, n'és un.

Però el senyor d'Abadal, home allunyat de la política activa, no ho fou de la famosa "C. P. de la Ll." fins la mort de Prat de la Riba. D'Abadal era un angle ben situat dins de la tàctica política de la Lliga. El tercer Prat-Cambó-Duran, sempre tenia com una mena d'àrbitre davant de qui dirimir les qüestions que poguessin sorgir. Aquest àrbitre, aquest home allunyat del bé i del mal, fou l'Abadal.

Nosaltres hem de reconèixer en Raimond d'Abadal un home dretà a l'estil de Poincaré, per exemple, però ple de l'esperit democràtic, necessari per a rejuvenir i donar fe de vida a Catalunya. Abadal és dels homes que sap que el fenomen mediterrani de Catalunya no és un fenomen de minoria selecta, sinó de majoria política, no és l'aspiració d'una voluntat, sinó el desig d'una majoria, i per aquest motiu mantenia i mantingué el seu prestigi en el parlament i en la política democràtica a tot hora.

Manifestem els nostres respectes, si no la nostra admiració, per l'home que hauria pogut aturar la incorporació a la política general de la degeneració; de les forces noves; manifestem el nostre reconeixement per l'home que va saber ésser carn de la multitud i exposà la seva personalitat davant del perill. Amb aquests homes, l'esquerra catalana pot no estar-hi conforme, però pot també respectar-los per la seva vida honesta i la seva comprensió humana.

La setmana que ve: MARQUES D'OLER-DOLA.

El senyor Esteve i el seu fill

Té, ara m'ha sortit equilibrista!

L'infant terrible

Deixa't de consells; el que em fa falta són diners.

La Legislació Internacional del Treball

El Tractat de Versalles

IV

L'article 23 del Pacte es consagra un paràgraf molt important als principis d'equitat i de justícia en què els Membres de la Societat de Nacions hauran d'inspirar llurs legislacions socials. Heu-vos aquí la transcripció literal de l'esmentat paràgraf:

"Sota reserva i de conformitat amb les disposicions de les Convencions Internacionals actualment existents o que es conculguin ulteriorment, els membres de la Societat de Nacions s'esforçaran a mantenir i assegurar unes condicions de treball justes i equitatives per a l'home, la dona i l'infant en llurs propis territoris i en tots els països als quals s'estenguin llurs relacions comercials o industrials i, en aquest sentit, establiran i mantindran les organitzacions internacionals necessàries."

Evidentment, aquest text fonamental del Pacte de la Societat de Nacions hauria restat una vaga esperança sentimental si en la part eminentment positiva dedicada exclusivament a l'organització del treball no haguessin estat exposades, concretament, les línies generals de la nova legislació internacional del treball. Repetim que no hem d'enternir-nos ni hem de fer cap apologia incondicional i ditiràmica de l'obra de la Societat de Nacions, plena de llacunes i amb molts punts censurables; però si la nostra imparcialitat ens permet de reconèixer i de blasmar els defectes d'aquest organisme, és molt just que ens atorgui la mateixa llibertat de crítica per exposar l'obra benefactora realitzada en matèria de legislació obrera internacional.

En un document històric de la importància política del Tractat de Versalles té una innegable transcendència que, per primera vegada en la història diplomàtica de la humanitat, hom es captivà de regular, a través de totes les fronteres estatals, les condicions de treball del proletariat. El capgirament de Rússia va influir molt en l'ànim dels legisladors internacionals. La reacció revolucionària de les classes treballadores l'endemà de la guerra preocupà seriosament els homes d'Estat representants dels països vencedors o vençuts, que intervingueren en el gran cataclisme. La virulència dels problemes socials plantejats a diversos pobles europeus acabà de decidir els elaboradors del Tractat de Versalles a canalitzar els corrents democràtics de la post-guerra portant-los al camp de la legislació social i creant un gran organisme encarregat de propagar els principis d'equitat en la vida del treball, de fomentar-los i de controlar llur estricta aplicació en el dret positiu de cada país.

Al famós preàmbul de la partida tretzena del Tractat de Versalles, consagrada a l'organització de l'Oficina Internacional del Treball, els juristes reconeixen la formidable influència que la vida del treball exerceix en el problema de la pau del món.

"Tenint en compte — diu — que la Societat de Nacions té per objecte establir la pau universal i que aquesta pau només pot ésser fonamentada damunt la base de la justícia social i tenint en compte que existeixen condicions de treball que impliquen, per a moltes persones, la injustícia, la misèria i les privacions, la qual cosa engendra un descontentament que posa en perill la pau i l'harmonia universals, i creient que urgeix de millorar aquestes condicions (fixació d'hores de treball, recrutament de la mà d'obra, atur forçós, garantia de salari mínim, protecció dels obrers contra les malalties, accidents del treball, protecció dels infants, dones i adolescents, pensió de vellesa i invalidesa, defensa dels treballadors emigrats, afirmació del principi de la llibertat sindical, etcètera).

Tenint en compte que la no adopció per una nació qualsevulla d'un règim de treball realment humà esdevé un obstacle davant dels esforços d'altres nacions desitjoses de millorar les condicions dels treballadors en llurs propis països, les altes partides contractants, mogudes per sentiments de justícia i d'humanitat i pel desig d'assegurar una pau mundial durable, convenen la creació d'un organisme especial formant part de la S. de N. i sense altra missió que la de posar en pràctica els principis esmentats.

Heu-vos aquí com neix i com es fonamenta l'Organització Permanent del Treball, de la qual formen part la Conferència general de representants i l'Oficina Internacional del treball, dels quals parlarem en el pròxim article.

DOMÈNEC DE BELLMUNT

Salut, Any Nou!

¿Com seràs, 1930,
que ara totjust surts de l'ou?
Els judicis que hom faria
són a la panxa del bou.

Però, en fi, ja que et presentes
innocent, ¿qui és que desou
els planys d'un nadó tendrissim?...
Salut, any nou!

L'Avi Temps, dels anys es burla;
tant li fa vint com dinou;
ell segueix la ruta eterna,
l'Almanac mai no el commou.
Mes, tu tens la vida curta...
Salut, any nou!

Tot el teu orgull cabria
en una clova de nou,
i, com més xica és la clova,
ja se sap, més remor mou.
Així i tot, ben vingut siguis.
Salut, any nou!

Que la cosa s'empastifa,
que ve que pedrega i plou,
ja vindran En Pau o En Pere
a endagar-nos l'enrenou.
Entretant, vés fent ta via...
Salut, any nou!

Farem plats fantasiosos
si la misèria ens reclou;
"litinés", si el vi escasseja;
sopes d'all, si no hi ha brou.
Tu, endavant, que no hi tens culpa...
Salut, any nou!

Fins que baixin els queviures,
fins que ens apugin el sou,
fins que ens toqui aquella "grossa",
que tothom enyora prou...
I si no es compleix el somni,
Salut, any nou!

Tu, endavant, fins Sant Silvestre,
diada en què l'any es clou
i moren els calendaris
tant aquí com al Masnou.
Però com que tu, aleshores,
seràs vell — que és el que et cou —,
és clar, ja no podrem dir-te:
Salut, any nou!

FORLIFE.

El president Loubet

La premsa francesa dedica aquests dies unes columnes a comentar l'antic president de la República, arran de la seva mort.

Nosaltres, els que formem part de la nova generació, no coneixíem l'ex-president; vivia ignorat; però no pas de nosaltres sols; per tant, no podem guarnir aquest article amb records personals. La premsa estrangera ens l'ha fet conèixer en l'hora de la seva mort, i nosaltres en recollim un interessant aspecte.

Loubet ha estat un d'aquests homes que tant admiren a la veïna República. Saben ésser polítics en el moment que el poble els demana, i després, acabada l'alta missió de ciutadà exemplar, saben retirar-se a la vida normal amb la satisfacció del deure acomplert, cosa que no sap fer tothom.

Així s'ha comportat Loubet; sabé governar en una època agitada com 1899-1906, i retirar-se a la vida privada, acabada la seva missió política, que acabà amb la presidència de la República, després d'haver estat president del Consell, president del Senat, i haver ocupat altres càrrecs de menys importància.

Acabada la guerra, es retirà definitivament de París, on havia continuat vivint; des de llavors es perd de vista dels que recordaven la seva actuació, per caure en l'oblit, com qualsevol altre ciutadà, fins a la seva mort, esdevinguda als 91 anys.

Loubet té una porció d'aspectes exemplars a la seva vida política.

El més edificant, però, és l'haver sabut ésser-ne.

Per casa nostra, on es desconeix el veritable sentit de la política, la vida pública del gran republicà és alligonorada.

D. COLOMER I OLIVERES

M. J. (Sant Pol de Mar). — No passaria.
V. R. (Balagué). — No passaria pas!
A. S. (Caldes de Montbui). — Va.
E. P. — No està del tot malament. I, perquè ho vagi fent millor en articles successius, publicarem el que ens envia.
D. C. — Va.